

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

NGOO YA MUNDU

Ūli Ikalū ya Ngai Ūli Nyūmba-ya-Wia ya Satani,
1 Yohana 3:4-10.

Yīi ti Ivuku yeū. Yambie kūandikwa nthi ya Ūvalanza ta myaka maana eli mīthelu. Niyietete kyeni na ūathimo mūnene ngoonī sya andū ngili nyingī. Niyithiitwe ta kīsisyo kya kī-veva vala aūme na aka matonya kwiyona nakyō makiyona mwikalile woo wa kī-veva o tondū Ngai ūwonaa. Aingī nīmonete ngoo syoo mbathe na indī makelila makosa ngoo nzaū na veva mweū nthini woo.

Yīla ūkūsoma ivuku yīi, ūlilikanae kana nī kīsisyo kya kūkūnikila ngoonī, yīla, ūkīsoma nthīnī wayo, ūtonya kwiyona mwene. O na ethiwa wī ūla ūtetikilite, kana wī ūla wītikilite kana ūla ūsyokete na itina na kūvalūka, nūkwona visa waku mwene tondū Ngai ūwonaa. Ngai ti mwendeesya wa andū. Asiaasya ngoo ya mūndū ndasi-
aasya wūmbe kana langi wa kīkonde.

Satani niwe ithe wa aneeni onthe ma ūvūngū, mūsumbi wa kivindu na ngai ya nthi ino. Niwīalyūlaa mwene ethiwe ailyi ta mūlaika wa kyeni, indī we ti mūlaika wa kyeni yuyu tondū aingī matalithasya na makiw'a woo nūndū wa visa ūla ūvuanasya mwikalile wake wa w'o. O tondū kwailyi matukūnī ma tene, o na yu now'o kūilyi, kwī atūmwa aingī ma ūvūngū, athūkūmi ma ūkengani, ala meealyūlaa ene methiwe mailyi ta atūmwa ma Klīsto, na ti ūndū wa ūseng'ya, nūndū Satani mwene niwīalyūlaa ethiwe ta mūlaika wa kyeni. 2 Akolintho 11:13-14. Satani niwīkīaa mbindu metho na iliko sya andū maikawone wendo wa Ngai, ūtheu na ūnene wa Ngai, o na maikamwone Mwovosya woo, Yesū Klīsto. 2 Akolintho 4:4 Andū ala mekiitwe mbindu nī ngai ya nthi ino matimanyaa kana nīmasembete melekele wanangikonī wa tene na tene kūlika ūimūnī wa tene na tene ūla wakanaa kīviliti. Asū nī akw'ū methonī ma Ngai na nīmasumbīkīawa nī veva wa ngai ya nthi ino. Aeveso 2:2.

Kwondú wa kítumi kii Mwana wa Ngai níwonaniw'e ní kana anange mawia ma ndevili. 1 Yoana 3:8. Inyivyei indí kwa Ngai; indí músííei ndevili, nake akamúkíá. Múthengeei Ngai, nake akamúthengeea inyw'í. Yakovo 4:7-8.

Yila úkúsoma ivuku yíi na kúsísyá mavísa mayo núnútonya kúsísyá ngooní yaku mwene. Ítikíla ngoo yaku ísiaw'e noisísyá úndú lílyí. Wooná ngoo yaku kana ní nthúku na mbathe ndúkalee kana kúmívíthá, indí ítikíla úu níw'o na umbúla náí syaku. Ethíwa twíasyá túú ná náí, níúkúwíkenga ene, na úla w'o ndwí nthíní waitú. Ethíwa níúkumbúla náí sitú, we e kíthito, na ní múlúngalu wa útúekea náí sitú, na kútúthesyá úndú úte úlúngalu w'onthe. Ethíwa twíasyá tútyíkíte náí, twímútw'a e úvúngú, na ndeto yake ndí nthíní waitú. 1 Yoana 1:8-10. Inyivyei, indí, ungu wa kw'oko kwa Ngai kwí vinya ní kana amúekee náí syenyu na kúmúthesyá na nthakame yí vata múnene ya Yesú Klisto.

We, wí na úla úkúsumbíkíe. Ethíwa tí Ngai ní Satani. We wí ngombo ya náí kana múthúkúmi wa Ngai. Ethíwa náí nísumbíkíte thayúní kwaku ndúkakaíe. Indí úmwíkálé Ngai úla úkwenda akúthasye kwondú wa Yesú Klisto úla wókíe kúú nthí kútángúá ala athe, na kúsálúkya metho ma ala matonaa, na kútumya nthíní wa kívínduní na kumya kívíndu nthíní waitú. Níwókíe ní kana atúete kye-níní kyake kya úseng'ya. Yesú níwókíe kútúthasya mavinyaní ma náí na ma Satani. Kwondú wake twí na wovosyo kuma náíní sitú. Úúngyí mbee wa Ngai Mútheu úla wonaa na úmanyaa syímíbithí syonthe syaku na meko ala mavithe o na kílá úsúanío wa kílíkoní. Ndútonya kwívíthá mwene kana úvíthe meko maku mbee wa Ngai. Úla waíie kútú, ndakew'a? úla wombíe ítho, ndakona? Savuli 94:9. Núndú metho make nímasíasya nzía sya múndú, na níwónaa míendele yake yonthe. Vatíí kívíndu, kana múkí múnene vala ekí ma náí matonya kwívíthá. Yovu 34:21-22. Núndú metho ma Yeova maendaa kúú na kúú nthí yonthe, eonanye e vinya kwondú wa ala ngoo syoo imwelekele syí mbíaniú. 2 Mavinda 16:9; Yoana 2:24.

Kúathimwa ní múndú úla úekewe ívítyo yake, úla náí yake ívw'íkítwe. Kúathimwa ní múndú úla Yeova úta-

mūtalīlaa ūthūku, na vevani wake vaii ūi wa ūkengani. Savuli 32:1-2. Soma o ta ūu Savuli 51. Yesū, o na ūmūnthī, nūnūkwitana “Ūkai kwakwa, inyw’onthē ala mūthīniaa wīa na ala mwī na mīio mīito nakwa ngamūthūmūsa.” Mathayo 11:28-30.

VISA WA MBEE

Visa ūu nūvuanasya ngoo ya mūndū mwene nāi ūla ūtetikīlite, ya mūndū kana mūndū mūka ūla ūtaasyawa yingī ya kelī, ya mūndū ūla ūvikīlaa maūndū ma nthī, ya ūla ūsumbīkiwe nī veva wa nthī īno na mawendi nā mīmeo mīthūku ya mwīi. Nīkyo kīsisyo kya w’o kya ngoo yake tonḍū Ngai ūmīsiasya. Metho make maimbu na matune monanasya kana nī mūnyw’i. Soma Nthimo 23:29-32. “Nūū wī na woo? Nūū wī na metho matune? Ala mekalaa īvinda īasa mainyw’a; Ala maendaa mama-nthe mbinyu mbulanye. Ndūkasisye mbinyu yīla yatunīva, yīla ītisīsiīaa kīkombenī, yīla īnīūmeleka nesa: Mūminūkīlyo nīūmanaa ta nzoka, na kūtōnya ta kīmbuva. Metho maku makoona maūndū maeni, na ngoo yaku īka-neena maūndū ma ngūlū.”

Itheo wa mūtwe nūtonya kwona ngoo ya mūndū īla nthīnī wayo ve wīkalo wa nyamū sya mīthemba īla syonanasya nāi sya mīthemba mīngī ngoonī ya mūndū. Ngoo nīyo wīkalo wa nāi sitū. Ngai aasya: “Ngoo nī ngengani kūvītūka syīndū syonthe, na nī nthūku ki: nūū ūtonya kumīmanya?” Yelemia 17:9. Yesū mwene nīwaisye ūū: Nūndū kuma nthīnī, ngoonī sya andū, nīkw’o kumaa malilikano mathūku, mawathavu, mong’ei, maūaani, molaalai, mawendi, mothūku, mokengani, mīmeo mīthūku, itho īthūku, kīmena, kūumana, wiyīanyo, ūtumanu; maūndū asu onthe mathūku maumaa nthīnī.” Maliko 7:21-23

TAUSI:

Nyamū ya mbee nī Tausi. Nī isūni yanake mūno vyyu yī na maw’ia me malangi ma ūseng’ya, nayo visanī ūū yīonanya nāi ya mīkathīio. Lusiva, mūkeluvi ūla wetīkiwe mauta ūla īvinda yīmwe tene wāi mūkui wa kyeni kya Ngai, mūlaīka mūnene wa Ngai, nīwavalūkile nūndū wa mīkathīio na atw’ika mūmaitha wa Ngai, Ndevili. Isaia 14:9-17. Ndevili nī mūlaīka wa kīvindu kūvika na yu.

VISA WA MBEE

Mikathĩio niyonanasya mwene na nzĩa mbingĩ. Amwe mekathĩiaa nũndũ wa ũthwii woo, nũndũ wa kwĩthĩwa na ng'ombe, malondu, nyũmba nzeo, kana itheka, nũndũ wa ngũa syoo sya thooa mũnene, ũthyũ na mwĩi mwanake ũla kaingĩ mawonanasya na nzĩa ya nthoni. Amwe mekathĩiaa nũndũ wa mbaĩ yoo, wingĩ wa kisomo vinya wa mwĩi, na maũndũ ma nthĩ ala mesĩ na ala mekĩte, o na nũndũ wa kikonde kana maũndũ angĩ maingĩ mate kītũmi. Angĩ nĩmatataa kwĩyanakavya na vangili sya

moko, itang'a sya matū, kūsola ngoloso mothyūni na kūtēmwa nthoo mīni yoo e na kaū Ngai niwamyūmbie mīi yoo yī myāilu. Ngai nūsīīaa ala mekwīnenevya, īndī amanengae mumo ala menyivasya. 1 Vetelo 5:5. Mīkathīo na wīnenevyo Ngai nūimenete. Nthimo 8:13. "Ngathīo nitongoeasya wanangiko, na veva wa wīng'a-thīlīlyo nūtongoeasya kūvalūka." Nthimo 16:18.

NGITĪ:

Ngitī nī ngelekanyo ya mimeo ya mwīi, wathavu, ūlaalai wa aka o na eītū. Kīla vandū ngitī iendaa niyivukasya mbene. Andū aingī mailyī ūu. Kīla vandū maendaa nīmambīlīlasya kūkuaa ala monaa na kwiwendeesya ene mbee wa metho moo matume ndūu sya wende. Ūmalwaya na ūlaalai nīmaingīvie mūno vyu matukūni aa mathe ma mūminūkilyo. Andū ma īika matitonya kwīsīīa ene. Na aūme na aka ala matwaanīte, o na ndiwa nyingī nimekalītye mathayū moo ūlaalainī. Naī īla yaī ya Sotomu nayō o ta ūu nītavīte ūkombo mathayū ma ngili nyingī nī kana kwīanīwe ndeto sya Yesū īla wathanīe kana matukū ma mūminūkilyo makethīwa ta matukū ma Sotomu na Ngomola. O na Akamba na andū ma mbai nyingī nimetaa mūdū mwathavu na kīlaalai 'NGITĪ'. "Mūdū ta ūsu ndakatiīwa ūsumbī wa Ngai nūdū ūtee ve NGITĪ, na aoi, na īlaalai, na oaani, na ala mathaithaa mīvw'anano, na kīla mūdū wendaa ūvūngū na kūwīka." Ūvuanyo 22:15. Kwondū wa ūu KĪAI ūlaalai. Kīla ūthūku mūdū wīkaa wī ūtee wa mwīi wake; īndī ūla wīkaa ūlaalai eyīkaa mwīi wake mwene naī." "O na mūtyīsi kana mwīi wenyu nī īkalū ya Veva Mūtheu? Ethīwa mūdū kana mūdū mūka eananga īkalū ya Ngai (mwīi wake), we akaanangwa nī Ngai, nūdū īkalū ya Ngai nī itheu, na īkalū yīu nī inyw'i." 1 Akolintho 3:16-18; 1 Akolintho 6:15-20.

NGŪLŪE:

Ngŭlūe nī ngelekanyo ya naī ya ūnyw'i na ūtooni. Ngŭlūe nīyīsaa o kīla kīndu yakitya. Ndīvathūkanasyā ūseo na ūthūku, o tondū andū aingī mailyī ala maīsaa nyamū īla īkw'ite mana, kana kūaawa nī ūwau kana īla sitītwe. Nīmaīsaa nthakame, mbanga, mbīa na syīndū īngī ta īsu īla Ngai waisyē tūtīkaye. Meko ma Atūmwa

15:20; Isaia 66:3-7. Na mbee wa ūu nīmavukasya mīi yoo ene. i ikalū ya Ngai, makīnyw'a kūmbatu, na kūnyungīia mbakī kana kūnyw'a sikala kana vangī, ila ivukasya na kūlikya sumu nthakamenī yoo na kūtuma mamanyīia imanyīio mbathe. Satani nūmekalasya me ove na itomo ya mbakī na sikala, na no kwondū wa ūtonyi wa Ngai w'oka mūdūūme kana mūdū mūka ūla wovetwe nīyo nūtonya kūthaw'a kuma kimanyīio kīvuku na kya kwananga ta kyu. Andū ma īika, na ala akūū matusuanīaa kana nī ūthūku kūnyw'a manyw'a ala mamilanaa ta via, mbinyu mbīu na ūki. Īndi, kutīi mūtooni ūkatiīwa ūsumbī wa Ngai. Via ti liu, nī kīndū kīla kīetae kīkw'ū nakyō nīkīthokoanasya na kūwaithasya kiliko na ala makīnyusaa mekaa maūdū ma ūtumanu. Nīmekaa mawathavu o na kūaana ene kwa ene, ūndū ūla matatonya kwīka matanyw'ite. Nūdū "mbinyu nī mūkaakaanya, kīla kītoonasya nī kilonzo kīnene; na ūla ūvītasya kwondū wayo ti mūi." Nthimo 20:1. Ivinda ya mīao ya Mose, mūdū o na wīva ūla wai na mwana mūng'endu, ūla wai mūtooni, aī mūvaka akimangwe nī mavīa kūvīka kūkw'a. Soma Kūtūngīlilwa kwa Mīao 21:19-21. Ala maseūvasya via kana mokī angī ala matoonasya nī avītanya o ta ala mamatesaa na ala mamanyusaa, nūdū Ndeto sya Ngai syīasya: "Woo nī wa ala mavulanasya kīla kītoonasya." Isaia 5:22. "Woo nī wa ūla ūnengae mūtūi wake kya ūnyw'a, kwaku we wongelanasya kya ūmūtoonya kyaku." Avakuki 2:15. "Mūikakengeke: eki ma naī na eītū, o na athaithi ma mīvw'anano, o na īlaalai, o na ala metusaa ta aka, o na ala meyīkaa naī na aūme, o na ing'ei, o na ala me na itomo, o na ANYW'I, o na aumani, o na avutani, maikatiīwa ūsumbī wa Ngai." 1 Akolīntho 6:9-10.

"Na yu mawīa ma mwīi nī moneku, nīmo aa: . . . . kūthaitha mīvw'anano, ūoi, ūmaitha, iteta, ūtaanīsyō, ŪTHENGI na maūdū angī ta asu. Ala mekaa maūdū ta asu maikatiīwa ūsumbī wa Ngai." Akalatia 5:19-21. "Na mūikatoonwe nī mbinyu (via) . . . , īndī usūwai nī Veva." Aeveso 5:18. Kwa ala me na waūni Yesū ūla nīwe kīthima kya thayū eītana wītano ūū: "Ethīwa mūdū o na wīva ē na waūni, nīoke kwakwa anyw'e manzī ma thayū mana." Yoana 7:37,38. "Inyw'i, kīla mūdū wī na waūni, ūkai vala ve manzī, o na ūla ūte na mbesa;

úkai inyw'i, thooai, múye; ñ, úkai, múthooe mbinyu na ña vate mbesa na vate kúvía. Nündú waki mwanangaa mbesa na kila nakyo ti liu? na kúthethya wía úndú wa kila kítavúnithasya? Isaia 55:1,2.

NGUU:

Nyamú ñno ñla ñenda kavola ñi ngelekanyo ya ñai ya útulu, na úkúúisyo wa syathí, na úoi. Kúlea kwítikíla ñi ta ñai ya úoi. Mündú úla mútulu alikaa matatwani ma mithemba mingí. Kwake ñi kavaa kúúya kúte kúthethya wía, úndú úla úsyaa úaani. Útulu wa kiveva nútúsiííaa kúvoya, kúsoma Mbivilia, na kúthi íkanisani. Útulu wa kiveva nútúsiííaa kúmantha Ndetoni ya Ngai ñla ítúmaa twithiwa na thayú wa tene na tene. Kúkúúisya syathi ñikw'o kíng'ei kya masaa na múminúkilyoni kútongo easya kúvikía wanangikoní. Ngai amina kúneena naku ñi kana úmúnenge ngoo yaku múnthi úú, ñivo índi Ndevili wúkaa mítúki na kúkwía eteela úni, kana múthenya úngi múseo, úla; asi, útonya kúlea kúvika. Úkakúúisyya múthenya ítina wa múthenya, mwaka ítina wa mwaka kúvika kikw'ú kíkúvikie utesi na úikw'a úte na Ngai, úte na útangíio, na úte na Klisto. Kwondú wa úu Ngai easya: "Úmúnthi ethiwa ñimúkwíw'a wasya wake, múikomye ngoo syenyu." Aevelania 3:7,8.

Yíla íkoi ya nguu ñiyítethasya wía mavinda maingí na awe na índi yionanya ñai ya kúíkíia na kúthethya wía na úwe na úoi vandú va kúmúíkíia Ngai úla wí thayú. Vandú va kúmwíkaila Ngai úla wí thayú mavindani ma úwau na mathína, andú maíaa wíkwatyo woo mívw'ananoni, míini, maviani, mbyani kana syíndúni ingí ite thayú o ñla mathawa ñi awe. Índi ñimailwe ñi kúmwítikíla Múmbi na Mwovosya woo. Ngai ñiweaíe syana sya Ísilaeli akyasya: "Ndúkaeke mündú múka múoj ekale thayú." Kuma 22:18. "Kúikaoneke kwaku mündú úla úkúmúvítilya mwana wake kana mwíitú wake mwakiní, kana úla úaúasya, kana úla úingasya nyúnyi, kana mündú múe, kana múoi, kana mwiki wa syama, kana úla úkúlasya ala mesene na maveva, kana úla úmbasya ithitú, kana úla úkúlasya akw'ú. Nündú úla wíkaa maúndú asu NÚMÚTHATASYA YEOVA." Kútúngililwa kwa Míao 18:10-12. "Múikakúlye ala mesene na maveva, kana ala mombasya ithi-

tū; mūikamamanthe, mūvukw'e nio: Ninyie Yeova Ngai wenyu." Alivai 19:31. "Na mūdū ūla ūmethyūūiaa ala mesene na maveva, na ala mombasya ithitū, eke ūmalwasya kwa kūmaatīia, o nakwa ngamūlutīla mūdū ūsu ūthyū wakwa, na ngamūveta andūnī make. Kwondū wa ūu ivathanyei na ithīwai atheu, nūdū ninyie Yeova Ngai wenyu." Alivai 20:6,7. Yesū Klīsto nowe e weka ūtonya kūvosya veva, ngoo na mwīi; ūla ūtūekeaa mavītyo maitū onthe na ūtūvoasya mowau maitū onthe. Savuli 103:1-3. "Ve ūla ūwaite katī wenyu? namete atūmīa ma īkanisa (ti mūdū mūe) mamūvoyee; makīmūvaka mauta syītwanī ya Mwīaīi: na kūvoya kwa mūikīio kūkatangīia ūsu mūwau, na Mwīaīi akamūvosya; na ethwa ekite naī, akaekewa. Kwondū wa ūu ūmbulanīlai naī syenyu inywī kwa inywī, na mūivoyanīa inywī kwa inywī nī kana mūvow'e." Yakovo 5:14-16.

Ivindanī yīla ūkūsoma kavuku kaa kanini, Ngai nū-kūneena naku, akīkūtavya wīlile na kūtīa naī syaku na kūnengane vya thayū waku kwa Ngai, indī veva wa nguū ūla wī ngoonī yaku nūkūtavya na kīwe: Ndūkekalaate, ndūkenengane ūmūnthī, ūnī ūkenengane kana ethwa ti ūnī nī kyumwa kīla kīngī kana mwaka ūngī. Amba ūkūlya mūemeu; kūlya ūndū kīveti kyaku kana au mekwasya: amba kūtwaana na kwaīka syana. Vandū va kwīw'a wasya wa Ngai wīithukīisya wasya wa ūkengani wa Ndevili. Wikite ūu wīūmya ngoo yaku yīthīwe ī nyūmū ta īkoi ya nguū.

NGO:

Īno nī nyamū mbai mūno na yīkalaa na waūni wa nthakame. Nī ngelekanyo ya ūthatu, wai na ūthiliku na maūdū ta asu ala me ngoonī ya mūdū. Mūdū o na wīva ūla ūsumbikīwe nī ūthiliku wa mītūkī na veva wa ūthatu atonya kūtongoew'a nīw'o eke meko ma ūng'endu, na kūumangana, na kūumanīa kūvika kūaana. Kaingī mūdū ailyī ta ūnyusaa ausūitwe nī veva ūsu wa Ndevili na anywīte via kana wīsiki akethīwa kana ndatonya kwīsīia mwene. Andū aingī ala me wīa makanyw'a mūno nī kana wīa ūsu woo ūthele na kīla methīwa makīnyw'a kīimathangaasya kūvika kwīka mothūku kwondū wa kūivanīsyā. "Mbinyu yoo nī ūoi wa nzoka, na ūoi mūthū-

ku wa syiko.” Kütungililwa kwa Miao 32:33. Ūivanisyo wī müyo kwa ngoo mbathe, indī Ngai niwe ūkatūivani-
isya. Yesū aisye: “Mendei amaitha menyu.” Ngai niwa-
twathie kütuekea nai sitū ethwa nītūmaekeaa ala matū-
vītiasya.

NZOKA:

Nyamū ino ila ivinda yimwe yaī mbanake kūvita nyamū ila ingī niyamūkengie Atamu na Eva mūūdani wa Eteni, nī kana yanange mūamba woo mūseo na wīw’ano woo mūseo na Ngai. Satani niwakwatiwe nī kiwīu yīla wonie ūndū Ngai wendete mūdū mūume na mūdū mūka ma mbee, na ūndū wamatw’ikīthitye eai ma nthī yonthe vandū va Lusiva, nake niwe Ndevili. Nūdū wa kiwīu Satani niwaseūvisye ūndū ūtonya kwananga wīw’ano ūsu mūseo na wa ūseng’yo ūla wai wa mūdū na Ngai, na avota. Kiwīu o kyu kyai, na kīte tei kī ngoonī yaku na thayūnī waku na nikisiīia ndūkethīwe na ūtanu, o yīla ala angī methiawa me atanu matekwaiwa nī kindū. O na Aklisto ala matethasya wīa wa Ngai nīmailwe nī kwisūvia mūno vyu na veva ūsu wa kiwīu kya ndevili moonā Ngai ta ūtonya kūathima wīa wa mūthūkūmi ūngī wake kūte i we. Kiwīu kīetae malilikano maingī mathūku ngoonī yaku ma kwenda kūmaoa andū angī, wanange ūtanu woo na kūmoaa ala ūkūmew’ia kiwīu. Kiwīu kati wa mūdū na mūka wake nikitonya kwananga nyūmba yoo na thayū woo w’onthe. “Kiwīu nī kyai ta Seoli.” Wathi 8:6.

KYOA:

Kyoa kīisaa mūthanga na visanī ūū kionanya nai ya itomo na wendi wa mbesa na mothwii, naw’o nī kītina kya ūthūku w’onthe. 1 Timotheo 6:10. Kwī syoa sya mīthēmba mīna syonekaa nthī ya Kongo ila iisaa mūthwa kūvikīa ikavūlika na kūkw’a. Mūdū wī itomo ndendaa kūolela na kūnenga ūla wī na vata kana ngya. Atataa na nzīa syonthe sya w’o na ite sya w’o kūtandīthya na kūmbanya mothwii ma nthī ino, ala mūminūkilyonī wa maūdū onthe makaanangwa nī nganga, na lungulu na kūyw’a ni ing’ei. Kwondū wa ūu Yesū niwatwīe twiyīe mothwii itunī vala ing’ei itatonya kūlika na kūya, nūdū vala ve ūthwii waku nīvo ve ngoo yaku nayo. Mathayo

6:19-21. Mündū ūla wetawa Akani vamwe na nyūmba yake nimoaiwe nündū nīwendie thaavu na vetha na ngūa sya thooa mūnene na oosa kila kyaumaniwe. Yosua 7. Yutasi Isikaliote, mūmanyīw'a ūmwe wa Yesū, nīwakw'ie nündū nīwendie mbesa kūte Yesū. Mathayo 27:3-5.

SATANI:

Satani nī ithe wa onthe ala maneena na kwīkaa ūvūngū. Nīwe mūithi wa nyamū syonthe nake nīwe mūsombi wa ngoo. Yesū aisye: "Inyw'i mwī ma ithe wenyu ndevili, na wendi wa ithe wenyu nīw'o mwendaa kwīka. Aī mūaani kuma mwambīlilyonī, na ndaaikala nthīnī wa w'o, nündū nthīnī wake vatiī w'o. Yila ūnūūneena ūvūngū, eneena ūndū wī naw'o: nündū nī mūneeni wa ūvūngū, na nī ithe wa ūvūngū." Yoana 8:44.

NDATA:

Ndata yīonanya wasya wa ngoo nthīnī wa ngoo ya kila mündū. Visanī ūū, ndata nī nziū, nündū wasya wa ngoo nūvūkitw'e nī naī, na imanyīio nthūku, na indī ndūtonya kūtethya wīa waw'o nesa. Aevelania 10:22.

ITHO:

Itho ya Ngai yī kila vandū na nīyonaa kila ūndū ūla wī nthīnī wa ngoo. Vatiī ūndū ūtonya ūvithīka itho yakanu ya Ngai yīkalea kwona. Kwondū wa ūū nīwīsī na nīwonaa malilikano onthe ma kimbithī na ieleelo sya ngoo. O na ethwa wīkaa meko maku mathūku kīvindunī kila kīnene ūtukū, kana kīthekanī kila kīthungu mbee, kana ūkongonī ūla mūliku mbee, kana vandū o na va, Ngai nīwonaa.

MŪLAĪKA:

Mūlaīka nī ngelekanyo ya Ndeto ya Ngai. Ngai nūneena na mwene naī ūla mūkengeku akīmūtavya naalyūle ngoo na akitikīla kyeni kya Ngai kilike ngoonī yake īla yī kīvindu. O ta ūū Ngai nake nūnūūneena naku, mūsomi wendetwe, ivukunī yīi.

IVŪI:

Nyūnyi īno nthēu, īvoo, ite ūthūku yīkaa, ni ngelekanyo ya Veva Mūtheu, Veva wa W'o ūla ūkīithasya ūndū wa naī, na ūlūngalū na ūsililo. Visanī ūū, Veva Mūtheu e ūtee wa ngoo. Ndatonya kwīkala vala naī īsumbīkīte.

TUULILINZI TUNINI TWA MWAKI:

Tuulilinzī tunini twa mwaki tūla twilingilite ngoo ya mwene nai, syionanya wendo wa Ngai wilingilite ngoo ya mūdū mwene nai, nūdū Ngai ndendeeaw'a nī kīkw'ū kya mūdū mūthūku, indī endaa aalyūle ngoo na kwithiwa thayū. Yesū nīwookie kūtangīlīa mūdū mwathe. Itunī ve ūtanu mūnene nūdū wa mwene nai akialyūla ngoo. Ngai endaa kūthesya ngoo na nthakame ya Mwana wake mūsyawa weka, Yesū Klisto, ūla tūulilinzī tūu natw'o nī ngelekanyo yake. Wendo wa Ngai nīwendaa kūlika ngoonī ila mboo, i ngw'ū.

Yesū nūngeme mūomonī wa ngoo na kūkūnanga. Ethwa ūkamūvingūa akalika na kūūthesya ngoo yaku na kūkūthasya.

VISA WA KELI.

Visa ūū wionanya mūdū ūla wambililye kwilila na kūmūmantha Ngai. Mūlaika nūkwete ūvyū, Ndeto ya Ngai ila i thayū, na nī nthangaau, na nī mbūi kwī ūvyū ūla mūi ngali syelī, nayo itonyaa kūvika kūaanya thayū na veva, na maleenyū na mūthungo, na i mitūki ya kūmanyanya mosūanio na kwenda kwa ngoo. Aevelania 4:12. Ndeto ya Ngai imūlikanasya kana ituvi ya nai nī kīkw'ū, na kana nikwiitwe kwa mūdū kūkw'a o imwe, na itina wa ūu ūsililo. Aevelania 9:27. Kianda kya mūdū mwene nai na ūla ūtetikilite kikeethiwa iianī ya mwaki ūla wakanaa na mūviliti.

Kw'okonī kūla kūngī mūlaika nūkwete kīng'ala, mavindi ma mūtwe wa mūdū mūkw'ū. Ūndū ūsu nī wa kūmūlikanya mūdū mwene nai kana no mūvaka ithyī ithyonthe tūkw'e. Mwīi witū ūla twendete mūno, ūla twanangiaa ivinda iasa na kwithinya tūkiūvw'ika ngūa na kūūithya, na kwikaa ūndū w'onthe tūtonya tūkiianī-sya mawendi maw'o, mwīi o ūū witū ūkakw'a na kwao. Iinyū ikaūya, na kyūū kitū na veva ikaūngama mbee wa kivila kya sila kya Ngai. Mūdū mwene nai nūnūkwambililya kwīw'a motao ma Ndeto ya Ngai, na kūvingūa ngoo yake wendo wa Ngai ūlike kwake. Veva Mūtheu nake nīwambililye kūkena ngoonī ila i kivindu. Kyeni

VISA WA KELI

kya Ngai nakyo nikyambililya kũlika na kũlungya kĩvindu kyonthe. Vala kyeni kikenaa no mũvaka kivindu kikie. Wendo mũvyũ wa Ngai naw'o niwambililya kũvyuvya ngoo ĩsu mboo. Naĩ o ĩla ikũelekanaw'a ni nya-mũ sya mithemba no mũvaka ikie.

Mündü mwene nai, münenge Yesü üthei, nake niwe kyeni kya nthi, alike ngooni yaku na indi, müvaka kivindu na meko ma kivindu syume ngooni o tondü ükwona visani. Yesü aisye: "Nyie, ninyie kyeni kya nthi: üla ümbikilaa ndakakinya kivinduni." Yoana 8:12. Woo ni woo ala mendaa kivindu kuvita kyeni. Yila Yesü walikile ikaluni Yelusaleme, niwamalungilye onthe ala matesaa ng'ombe, na malondu na mavui na atulula nthi mbesa sya ala mavunzasya na asya: "Nyumba yakwa ikeetwa nyumba ya uvoyea, indi inywi mumitw'ite ngunga ya avutani." Yoana 2:13-17. Nyumba ni ngoo yaku. Ti ati Yesü ookie kutuekea kwi kw'oka, indi o naw'o niwokie kutuvonokya na kututhasya kuma ukomboni na vinyani wa nai. "Ethwa üla Mwana (Yesü) akamuthasya, mükethiwa mwi athasye w'o." Yoana 8:36.

VISA WA KATATU.

Vaa nitukwona ngoo ya mündü mwene nai üla ümini kuallyula ngoo vyu. Numanjaa na kwona ünene na wai wa nai syake mbingi ila syatumie Yesü ambwa ngelanyoni. Yila ukusisya ngelanyo, ila iniuvuanw'a kwake ni mulaika na Ndeto ya Ngai, ngoo yake nivevenzekaa. Wendo wa Ngai üla wonanitw'e nthini wa Yesü Klisto nutumaa ngoo yake yololoa, na müno ni akililikana kana Yesü Klisto, kalondu ka Ngai, niwokie avete nai syake mbingi, na eetikila kukw'a vandü vake ngelanyoni. Ündü wa kwithiwa Yesü niwathiniw'e, na eekiwa ngovia ya niw'a, na niwatonyiwe na misumaa ya üng'endu itaani na nyaïni syake, na usunzulw'a ngelanyoni kwondü wa nai sitü, ngoo ya mündü mwene nai üla üalyülite ngoo yake niyiüvevenzeka.

Akisoma na kwithukiisya Ndeto ya Ngai niwiyonaa mwene kisisoni kya Ngai na numanjaa ündü ngoo yake iite na yusie nai. Kwimanya küu nikütonyaa ngoo yake, na veva wa wililo na woo nutumaa aia nündü wa nai syake, na indi Ngai nukümüthengeea. Wendo na müuo wa Ngai nilikaa ngooni yake ila itheetwe nai syonthe ni nthakame ya Yesü Klisto. Niwambililasya kumanya kana Mwiaï e vaküvi na ala me na ngoo mbevenzeku na numatangiaa ala mekwilila vevani. Savuli 34:18. Nüvoasya

VISA WA KATATU.

ala matulikite ngoo na kwova mawukite moo. Savuli 147:3. Na ingi, Ndeto ya Ngai yaasya: “Indi mundu u niwe niasya, o ula ngya na wi na veva wa kwilila, na ula utetema fundu wa ndeto yakwa.” Isaya 66:2.

Veva Muthu na wendo wa Ngai nimekalaa ngooni ila nthesye. Na akiasya kwa nzia ya mukiio, ngelanyoni na nthakameni ya Yesu ila yetikie nthi kwondu wa uekeo wa nai situ niwambililasya kumanya kana nai syake nuekewe, na akithiwa na kikiithyo ngooni yake kana

nthakame ya Yesū Mwana wa Ngai nīmūtheetye nāi syo-
 nthē. 1 Yoana 1:7. Ūla ūmwītikīlaa Yesū ndakaa indī
 e na thayū wa tene na tene. (Soma 1 Akolintho 6:10-11.)
 Nake nthīnī wake (Yesū) twī na wovosyo witū kwondū
 wa nthakame yake, ūkeo wa mavītyo maitū, kwīanana
 na ūthwii wa mumo wake. Aeveso 1:7. Yuyu, ngoonī
 yake ve na veva mweū, na kuma yu kūendēea ndendaa
 nthī kana syīndū sya nthī, indī endaa maūndū ma Ngai,
 ūla usūitye ngoo yake na wendo wake. Nyamū ıla nī ta
 kwasya nī nāi syake syī ūtee wa ngoo yake, o na kaū Sa-
 tani mwene ndekwenda kuma na noūsyaitye itina e na
 wīkwatyo wa kwona mwanya ingī. Kwondū wa ūu nitū-
 tavītwe tūsyaiīsyē na kūvoya, tūmūsiīe ndevili na kana
 akie mbee waitū.

VISA WA KANA.

Visa ūu wionanya mwītikili ūla ūminīte kwona mūuo
 mwīaniū na wovosyo kwondū wa kūthembwa kwa Mwīaii
 waitū na Mūtangiī, Yesū Klisto. Kwa ūu nde ūndū ūngī
 wīkathīia naw'o ate o ngelanyonī ya Yesū Klisto. ıla
 kwondū wayo nthī nīyambītwe kwake nake kwa nthī.
 Akal. 6:14. Nūmanyaa ki kana Yesū nīwakw'ie ngelanyo-
 nī nī kana o naitū tūkw'e kwa nāi na kwīthīwa thayū kū-
 vikīa ūlūngalu. 1 Vetelo 2:24. Mwītikili nīwambītwe kwa
 nthī. Nitwīaiītwe kūkinya katī wa Veva nī kana tūikea-
 nisye mawendi ma mwīi. (Soma Akalatia 5:12-25.) Na
 ingī, nitwīītwe tūatīie ūtheu ūla mūndū ate naw'o nda-
 kamwona Ngai. Aevelania 12:14.

Visanī ūu katī nūtonya kwona kitūi vala mamwovee
 Yesū na ndii itina wa kūmumya ngūa syake. Nūtonya
 o naw'o kwona mīsalisa na syīndū ıla mamūthīnisye na-
 syo kwa ūng'endu, nūndū makūnwa ala twaailwe ūkū-
 nwa namo nīwakūniwe vandū waitū. Isaia 53:11-12.
 Nīwakūniwe nūndū wa nāi sitū. Mūsumbī Elote na andū
 make nīmamūthekeēie na itina wa kūmūthīnya mamwī-
 kīa ngūa ndune. Mamina kūvindanya mīw'a ta ngovia,
 nīmamīkiie mūtwenī wake vandū va ngovia ya thaavu.
 Nīmamūkwaīthisye mūangi kw'okonī kwake kwa aūme
 vandū va ndata ya ūsumbī ya mūsumbī. Nīmamūtūlīlye
 ndu mbee wake na mamūvūia ngūi makyasya: Nūvo,
 Mūsumbī wa Ayuti. Nīmamūtūlīle mata na makyosa ūla

Kwambwa
ngelanyoni
vamwe nake.
Akal. 2:20

Mwi akw'u
kwa nai, indi
mwi thayu
kwa Ngai
nthini wa
Klisto Yesu.
Alomi 6:11

VISA WA KANA.

mūangi mamūkūnanga naw'o mūtwe. Itina wa kūmūvūia ngūi nīmamūtwaie akambwe. Kwī aingī metawa etikili ala mavoyaa makanisani, mathengeeaa mesa ya Mwīaii, mainaa mbathi sya Ngai, indi meko moo mathūku nīma-mwambīthasya ingī Mwīaii woo. Ti onthe ala mavoyaa na kwasya Mwīaii, Mwīaii, makalika ūsumbīni wa Ngai, indi no ala mekaa wende wa Ithe woo ūla wī itunī. Mathayo 7:21-27. Vau visani nūtonya kwona mūvuko wa

mbesa wa Yutasi nthini wa visa. Yutasi niwamuaithisye Yesu na amuta kwa ilungu miongo itatu sya vetha, nundu wendi wa mbesa nimwaitye metho na kunyita ngoo yake mbathe. Mataa na minyololo na syindu ingi ikwoneka visani syai na asikali ala mamukwatie Yesu utuku. Na ingi syindu sya mulimano syai sya asikali yila mekisye mbuu kwondu wa ngua syake, ni kana kwianiwe wathani wa Ndeto ya Ngai ila ikwasya: "Nimaanisye ngua syakwa kati woo, na kwondu wa kitonyeo kyakwa kiasa nimakilimanile." Savuli 22:18.

Musikali umwe niwamutonyie na itumo mbauni syake na ngooni na vau vauma nthakame na manzi. Yoana 19:33-37. Mbee wa nzamba kwasya Vetelo niwamukaie Yesu aungyi mbee wa mwitu, indii itina niwelilile na kiiio ki uu. Nuumukusia Yesu na ndeto syaku na meko maku? Kana nuusonoka kwika uu? Yesu aisye: "Indii o ula wingaiaa mbee wa andu, nakwa ngamukaiaa mbee wa Asa wakwa ula wi ituni." Mathayo 10:32-33. Na ingi Yesu niwaisye: 'Ethwa mundu o na wiva nunukwenda kumbikila, nielee mwene, na kwiaikya ngelanyo yakwa, na akimbikila." Mathayo 16:24. "Na ula utosaa ngelanyo yake na kungatua, ndambaile." Mathayo 10:38.

Nivithe nthini waku,
Wi Ivia ilumu;
Mathina n'amaitha
Matindonya ni kwaku;
Weetikisye nthakame
Nimakilye vinya vyu.

VISA WA KATANO.

Vaa visani uu nitukwona uvo wa thayu wa mundu mwene nai ula uminite kuthew'a na kuvathwa itina wa kutanguiwa ni wingi wa mumo na tei wa Ngai. Yuyu thayu wake nutw'ikite ikalu ya w'o ya Ngai, wikalo wa Ngai Asa, na Mwana na Veva Muthu, o ta kwianana na ndeto ya Yesu Klisto yila waisye, "Ethwa mundu numbendaa akakwataa ndeto yakwa: na Asa wakwa akamwenda, naitu tukooka vala ui, tutuae kwake." Yoana 14:23. Ngai nutaiaa, kuathimaa na kunenevya mundu kwondu wa Yesu Klisto. Luka 1:52.

Wendo
Ūtannu
Mūuo
Wūmīisyo
Akalatia 5:22-23.

Kwīka angī nesa
Ūseo
Kīthito
Ūuu
Wīting'o

VISA WA KATANO.

Ngoo ya mūndū ta ūsū nīminīte kūt'w'ika ikalū ya Ngai ūla wī thayū. Nai nivetetwe. Vandū va nyamū sya mīthemba, na kūsumbikīwa nī Satani ithe wa movūngū, twīona Veva Mūtheu akikala ngoonī. Vandū va meko mathūku ma mwīi, yu ngoo itw'ikite ta mūnda ūla ūsyaaa kana mūtī ūla ūsyaaa, ikīsyaa ūsyao wa Veva ta wendo, ūtanu, mūuo, wīnyivyo, wūmīisyo, kwīka angī nesa, ūseo, kīthito, ūuu, wīting'o na ūsyao ūngī ūla ūmwendeasya Ngai na andū. Yuyu nūtwikīte ūvonge wa w'o,

ūla ūsyaaa wa mūsavivū wa w'o, naw'o nī Mwīali waitū
 Yesū Klisto. Kītūmi kya kūsyaā ūsyao nūndū wa kwī-
 kalaa nthīnī wa Yesū Klisto na Klisto nthīnī wake. Yoa-
 na 15:1-10. O ta ūū nūkwataa ndeto yake ngoonī yake.
 Ausūtwe na kūvatiswa nī Veva Mūtheu e na ūtonyi wa
 kūkilya mwīi vinya na itomo yaw'o vamwe na mīmeo
 yaw'o. Kwondū wa ūtonyi wa Veva Mūtheu yuyu nūto-
 nya kūkinyaa katī wa Veva. Ndekalasya thayū wake kwī-
 anana na maūndū ala wonaa kana kwīw'a, indī ekalaa
 thayū kwa nzīa ya mūkīio: nūndū kwīthīwa na mū-
 kīio nthīnī wa Yesū Klisto nīw'o ūkīlyo ūla ūkīlasya nthī.
 Ekalaa thayūnī wake e na wīkwatyo na ekīawa vinya nī
 wīkwatyo ūla wī thayū wa kūsyoaka mītūki kwa Mwīali
 waitū Yesū Klisto. Ekalaa thayū nūndū wa wendo wa
 Ngai na nthīnī wa wendo wa Ngai ūla wikalaa tene na
 tene.

“Nī aathime ala atheu ngoo: nūndū nīo makamwona
 Ngai.” Mathayo 5:8. Mūsumbī Ndaviti aī na mothwīi
 maingī na nīwakīlitye vinya amaitha aingī make. O na
 vala nīwe wamūaaie Ngoliathu yīla imūndū inene, o na
 angī, nīwalilikanaa vata wa o ūndū ūmwe mūnene tha-
 yūnī wake, esī no mūvaka ethīwe naw'o akyenda kūmwō-
 na Ngai. Akaya kuma ngoonī yake nthīnī: “Ame Ngai,
 mbūmbīa ngoo ntheu; na tūnga ingī veva wa w'o nthīnī
 wakwa.” Savuli 51:10. Vatiī mūndū ūtonya kwīthesya
 mwene kwa nzīa ya vinya wake. No mūvaka amūthengee
 Ngai na ūalyūlo wa ngoo wa w'o, na kumbūla na kūtīa
 naī syake tondū mūsumbī Ndaviti wekie, na ta mwana
 ūla wāi ilumaita ūla watiie ngūlūe na amūsyokea ithe
 wake na kūmūtavya e na veva wa kwīlila: “Asa, nīnīvī-
 titye mbee wa Ngai na mbee waku.” Ngai nūnūkwenda
 mūno vyu atetheesyē kīla mūndū mwene naī ūla ūmwe-
 lekela na kwīlila na wīlilo wa w'o, nūndū Ngai nīwe
 wathanie na kwasya: “Ngamūnenga ngoo nzaū, na ngee-
 kīa veva mweū nthīnī wenyu. Ngaveta ngoo nyūmū
 mīinī yenyu, ngeekīa Veva wakwa nthīnī wenyu na kū-
 tūma mūenda mīaonī yakwa.” Ūū nī ūtīanīo mweū ūla
 Ngai watīanīe na akekīa ūsīilo wa nthakame ya Mwana
 wake Yesū Klisto.

Visanī ūū nītūkwona mūlaika akīsyoaka yīngī. Alai-
 ka mamathūkūmaa ala makatīwa thayū ūtathela na me-

kalaa mamathyülülükite ala mamukiaa Mwiaii. Savuli 34:7; Savuli 91:11; Ndanieli 6:22; Mathayo 2:13; Mathayo 18:10; Meko ma Atümwa 5:19; Meko ma Atümwa 12:7-10. Ndevili nake nukwoneka visani uu aungeme vakuvi na ngoo, akimantha mwanya asyoke wikaloni ula wai wake tene. Kwondü wa uu nitütavitw'e, ithiwai na kiliko, syaiisya: müvinganisya wenyu ndevili angangaa küu na küu ta münyambü üküluma, aimantha mündü aye." 1 Vetelo 5:8. Musiiei ndevili, nake akamukia. Yakovo 4:7.

VISA WA THANTHATÜ.

Üu ni visa wa kumakya wa mwitikili musyoku na itina. Itho niyambililye kulalya, naw'o ni wonanyo wa kana niwambililya kúvoa, küleela mwikalileni wake wa Kiklisto. Itho yila yingi yiketee utee yite na nthoni, yikitata kwiyendeessa yithiwe wendo na nthi. Kyeni kila ki ngooni nikiendee na külemba, na ngooni ala mawonanyo ma kwenda kuthina vamwe na Klisto ni manyivu na matii na vinya yu. E kati wa matatwa ala nukwitikila kukilw'a vinya nimo o kavola kavola vandü va kumusiiia ndevili. Nukwithukisya wasya wa mutati vandü va wasya wa Ngai. O na vala nuendee mothaithini ikanisani, na kutata kuvitha mwikalile wake na kinthi, ngooni yake nuendee kumutia Ngai na kwasya wendo wake wa mbee wa Ngai. Ndata ila i ngooni yake, nayo ni wasya wa ngoo, niendee na külemba na ila ngelanyo nimutwikie müio müito. Niwambililye kweleluka mukiiioni wake, akaeka küneenanya na Ngai na nzia ya mboya. Ndeulikana undü wa mwikalile wa ngoo yake, na nukumunenga üthei mutati ula woveesye utee wa ngoo yake.

Thayü wa tausi niwambililye kumantha müomo wa kulikila. Nündü nutw'ikite mwikathii, na noutonya kwikathii nündü wa witikilo wake, akyülwa kana nutangiiitwe ni mumo tu. Ünyw'i nuküvingüsyä müomoni ükimantha kulika. No ethwa mündü müna nünümütata akunde o nzele imwe, kana kumütavya via ula üte müüluku ti müthuku. Ndekümanya kana kalüki kanini kana via üte müüluku ni ta kalüsi kanini kala kesaa kutw'ika üsi münene wa ünyw'i. Kana no ethwa mündü müka ükümuia müume na anyanyae üki na eitetea mwene akya-

VISA WA THANTHATŪ

sya ndekūnyw'a ūkī we mwene, indī akilea kūmanya kana nūkūtūma angī malika ūnyw'inī na ekengwa nī veva wa ūnyw'i. Ūlaalai nīwūkaa na kūtata mwitikili na nzīa sya ūseleke wa ūimū w'onthe. No ethwa mūndū ūsu nīwambililye kwithukiīsya na kwīw'a mūyo nūndū wa ndeto sya ūlaalai na mawetango maw'o mathe, na akyambililya kūtanihw'a nī kūendanya na andū athūku na kwīhiwa mūamba namo mbathinī na ndansinī. No ethwa nūtavī-

tw'e kana ndansi ya Kisungū ti nthūku indī kwina wathi wa Kikamba nīkw'o kūvatanitwe. Ndeūtaia kana kūndūnī kw'onthe kūla kwiniawa mbathi na ndansi nīkw'o kūsyaiawa wathe na ila syitawa ndansi sya Kisungu nīsyo nthūku mbee wa syonthe. Kila kītawa ūnyw'i wa sikala na mbakī wa Kisungu kīthūkīte o ta ūnyw'i wa mbakī w'onthe wa kiene wa tene, nūndū ūnyw'i ūsu nī mwingī mbee na manyusaa mūthenya na ūtukū. Yesū ndanyw'a mbakī o nake mwitīkili ūla ūmūvikilite Yesū ndanyusaa.

Ndevili amūtavasya kana kūthaūka na nai ti ivityo. Ūla Mūtati amūtavasya kana kūvitya o imwe, kwika ūlalai ivinda yimwe ti uthūku. Nūtonya kūthetheesya kūmūtavya kūvikia ila ndaimoni ya wathe ikona mūomo wa kūlika ila ngoonī nthesyē na ikimūsumbīkia.

Visanī ūū mūndū ūla ūkūmītonya ngoo na ūvyū nī ngelekanyo ya ala mavūthasya na kūsiia witīkilo, ala matonyaa ngoo na ndeto sya ūkaakanyo woo. Mūndū ndatonya kūmīisya kūvūthw'a na kūthekeewa nī andū, na mūno nī yila maūndū asu mekwikwa nī atindanya make. Ndeto syoo nimītonyaa ngoo yake, na indī nūndū wendo wa Ngai nī mūvou akyambīlilya kūkia andū mbee wa kūmūkia Ngai, na nūndū wa kūkia maūndū ala andū maneenaa na kūtalīthya, akītwīka ngombo ya andū na akīsyoka na itina.

Ūthatu na kūthilika nīsyonekaa ingī mavinda ma mathina na mawoo na nitataa kūmūsumbīkia ngoo. Kūumangana na kūumania nivukasya ilomo syake o ila vau mbee syakothaa kūmūtaia Ngai na kūvoya Ngai. O na ethwa ndevili akatonya kwona o kamwanya kanini, o kaūtonyi kanini, kiwiu kikalika ta syūki na kūvingūia maūndū angī mathūku malike nthini namo.

Nī ūndū ūvūthu kwitīkila wendi wa mbesa ūlike ngoonī ya mūndū ethwa tūtikūlikana motao ma Mwīaii waitū Yesū Klisto ūla waisye, "Syaiisyaia na voyai, nī kana mūikalike ūtatwanī." Mathayo 26:41. "Kwondū wa ūu ūla ūnūkwona e mūūngamu, niesūvie ndakavalūke." 1 Akolintho 10:12. No mūvaka twīkie mīio yonthe ya kaū ya Ngai, nī kana tūtonye kūūngama na kūsiia maūi ma ndevili. Aeveso 6:11-18.

VISA WA MŪONZA.

Visa ūū nīwonanasya mwīkalile wa ngoo ya mūdū ūla ūsyokete na itina, atī itina wa amina kwonw'a kyeni na kūsama mūthinzio wa itunī na kūt'w'ikithw'a mwo-sanī wa Veva Mūtheu, nūvalūkīte. Na ingī visa ūū nīwonanasya mwīkalile wa mūdū ūla ūtaamba kūalyūla ngoo, o na vala Ūvoo Mūseo nīwatavaniw'e kwake na kūvūanw'a kwake, indī nīwūmītye ngoo yake na kūendee kwika nāi.

Yesū mwene nīwavuanisye mwīkalile wa mwītikili mūsyoku na itina yīla waisye, "Veva mūvuku wauma mūdūnī, ūvītilaa kūdū kūte manzī, ūkīmantha ūthū-mūo, na walea kwona, ūkyasya, Nīngūsyoka nyūmbanī yakwa ila naumie. Naw'o wooka, weethīa yī ndute, na yī mbanakavye. Nīw'o indī ūithi, ūkyosa maveva angī mūonza mathūku kūte w'o; na mailika na kwīkala vo: na mwīkalile wa itina wa mūdū ūsu wīt'w'ika mūthūku kūte ūla wa mbee." Luka 11:24-27. Nīkwat'w'ikīkie kwamō kwīanana na nthimo ya w'o, Ngītī kūalūkila ingī matavika mayo, na ngūlūe ila ithambīt'w'e kwīyalalya ingī ndakanī." 2 Vetelo 2:22.

Ilungu isu sya Maandiko nīkwonanya nesa mwīkalile wa ngoo ya mūdū ūsu. Nāi vamwe na ūkengani wayo w'onthe nīyūkīte kwīkalā na kūsumbīka ngoonī. O na ūthyū wake naw'o noūkwonanya ūalyūku mūthūku wa ngoo yake. Kyeni na kīvindu itīi na mūamba o na vanini. Ngoo ya mūdū ndītonya kwīthīwa ikalu ya Ngai na ngunga ya Satani. Ūla mūlaika, Ndeto ya Ngai, nūnū-kwisūvana akīw'a woo, akīkwatya kana mūdū ūsu akaalyūla ngoo ta yīla ilumaita. Ilumaita yīu nīyamanyie mwīkalile wayo yīla yailyī nthī katī wa ngūlūe na nīyendaa mūno kūvūnya ivu yayo na syīndū ila ngūlūe isu syāisaa, indī vatīai mūdū waayīnenga. Yī o vau katī wa ngūlūe, yeemanya kūvalūka kwayo, atī yaī yau, na yaalyūla ngoo na yasya, "Nīngūkīla nīthī kwa nau ngamwīe: "Nīnīvītītye mbee wa Ngai na mbee waku na ndīalwe ingī kwīt'w'a mwana waku." Nūdū wa ūalyūlo wa ngoo wa w'o na mīlilo ya mavītyo make, ithe wake nīwamūeke na ooa kasaū kanou na amūtūnga mūmbanī.

VISA WA MŪONZA.

Indi visani ūu kūtii na wonanyo kana mūdū ūu nū-kwenda kūalyūla ngoo, oke kwa Ngai, na kūvaluka ma-ūūni ma Yesū, na kūmantha ūekeo na ūthesyo. Wasya wake wa ngoo ni ta mwoe na kyoo kīvyū ūkoawa. E na matū ma kwīw'a indi ndatonya kwīw'a wasya wa wīsūva-no wa Ngai. E na metho ma kwona indi ndatonya kwona iima yīte kītulu ya ūimūni vala o mītūki, ūkililye kūlika. Nde na nthoni kana kwīw'a woo ingi o na akika nai ki-

mabenene. Satani niwũkĩte ngoonĩ yake kũmĩsumbĩka na ailyĩ ta mũsumbĩ kivilani kyake kya ũsumbĩ. Mũndũ ũsu noethĩwa eeyonaa mwene ta wĩ na mwikalile mũseo ũtheini ta kavũli ka mũndũ mũkw'ũ kavakĩtwe langi, indĩ nthĩni niyusie mavĩndĩ ma andũ akw'ũ na ũvuku wa nai. Mathayo 23:27. Ithe wa movũngũ niwikalite kivilani kya Veva wa w'o. Kila nyamũ, kila nai, yi na ndaimoni yayo na veva mũvuku sya kũmitetheesya kũsumbĩkia ngoo. O na vala nũtonya kwenda kwĩthasya mwene kuma ma-ũndũni asu mathũku ala mamũthĩnasya, ndatonya nũndũ nũtw'ĩkĩte ngombo yamo. Ndeto ĩla Ngai waneenie makanyw'ani ma ala Atumwa nikũmanyĩkaa kwake w'o kana ethwa ala mavũthasya mwĩao wa Mose nimakusaa, ni mbee veana ata ũkasililwa ũla ũmũkinyangĩte Mwana wa Ngai, na watalile nthakame ya ũtianiũ ĩla ũtheetw'e nayo kindũ kĩte kĩtheu, na wamũvũthisye vyu Veva wa mũmo. Avelania 10:29-31. 2 Vetelo 2:1-14.

We mũsomi, mwa, ethwa ũu niw'o mwikalile wa ngoo yaku, mwikaile Ngai kuma ngoonĩ yaku nthĩni. Nũtonya na nũkwenda kũkũtangĩĩĩa, kũkũekea na kũkũthesya kwa mothũku onthe ethwa wĩmũkia na veva wa w'o wa ũalyũlo wa ngoo. Nũtonya kũmwova ndevili vamwe na nguthu yake yonthe na kũmwikya nza kuma ngoonĩ yaku o ethwa nũkwĩtikĩla eke ũu. ũka ta ũla mũndũ wawaĩte mangũ wamũkie Yesũ na amwĩsũva, akyasya, "Ethĩwa nũkwenda, nũtonya kũnthesya," na Yesũ asya, "Nĩngwenda: ithĩwa mũtheu." Maliko 1:40-43. Indĩ waendea kũmya ngoo yaku na kwendaa kĩvindu kũte kyeni, kũtĩi wikwatyo kana ũtethyo kwaku, nũndũ wĩnyuva kĩkw'ũ vandũ va thayũ; kĩvindu vandũ va kyeni.

VISA WA NYANYA.

Visani wa nyanya nitũkwona mwene nai ũla wĩ na ngoo nyũmũ mũno e vakũvi kũkw'a. Mwĩi wake wusie woo na thayũ wake wusie w'ĩa wa kĩkw'ũ. Kĩkw'ũ nakyo, (mũndũ wĩ mavĩndĩ na kyongo kĩte nyama) nĩkyũkĩte ivindani yĩla kiteetaĩwe na kĩtekwendeka, na kĩoneka kĩ kĩng'e-ndũ, kĩ na metho matavenya ma kũtĩsya maimũketee. Motanu ma nai ni mavĩtu na ituvi inene ya nai no mũvaka yĩivwe. Mawoo ma ũimunĩ nimakwatĩte thayũ wake na veva wake nũndũ wa w'ĩa ũla ũmusũite. O na akyenda

VISA WA NYANYA.

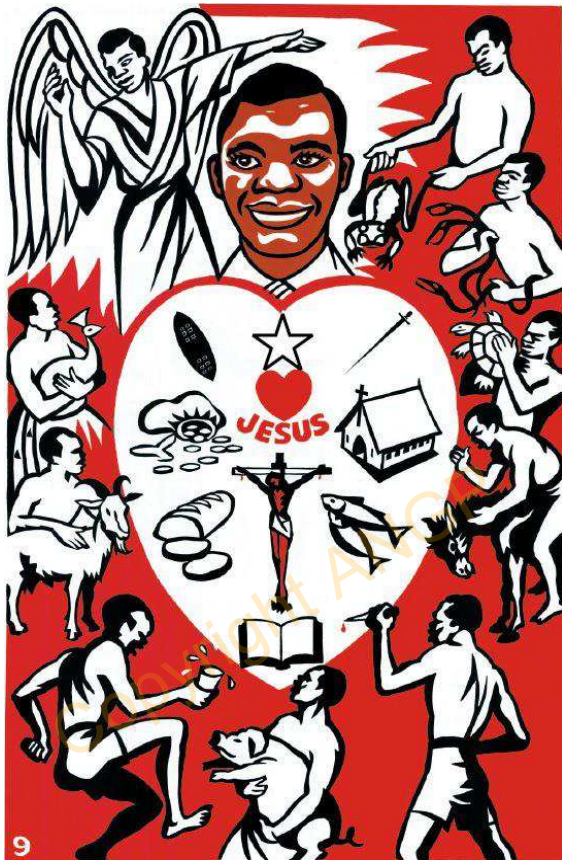
kūvoya ndatonya nūndū ndatonya kwīthwa mūamba na Ngai. Ndeto mbimbu na nthei syonthe ila anyanyae make ma nthī matatie kūmūkiakīsyā nasyo ititonya kūmūthya, na mothwii make ala nūndū wa wēndi wa mbesa weyūmbanīsyē matitonya kūtangīīā thayū wake kana kūleelya woo wake kana kwongelanga matukū ma thayū wake kūū nthī. O na vala nūkūtata kūsūania ūvoo wa Ngai, ndevili ndekūmūnēngā ūthei o na mūnini. Kila

kindú wendete kya nthi ino na wekalasya thayú kwondú wakyo kitilyi ta kikúmuthekeea o na aithi ma úvungú ala ma nthi nimekwoneka matatonya o na maitonya kú-mútethya. Núkwambililya kúmanya kana ni úndú wa útisya kúvalúka mokoni ma Ngai úla wi thayú. Asúaniad kwisa kwithwa múamba na Ngai ivindani ya kúkw'a indí yuyu eona ni múselee múno vyú. Ngili nyingi sya andú nikusaa o mítúki ite na úthei wa kúmánantha Ngai ivindani yoo ya kúkw'a. Kwondú wa úu nitútavítw'e kú-múmantha Ngai ivindani yila útonya kwoneka. Vandú va kwithukiisya ndeto ya Ngai ya úkiakisya, mwene nai úú úkúkw'a, úla waleile múmo na wendo wa Ngai ivindani yake ya kwithwa thayú, múvaka yuyu ew'e wasya wa músili wake úla úkwasya, "Uma vaa ní, we waumaniwe uthi mwakini wa tene na tene, úla waseúvív'e Satani na alaika make." Mathayo 25:41. Andú matw'iwe maiwe kúkw'a o imwe, na itina wa kúkw'a úsililo. Aevelania 9:27.

VISA WA KENDA.

Vaa twiona ngelekanyo ya mwitikili wa w'o akyú-múisya na kúkilya vinya matatwa makanu ma mwii na ndevili. Núkútatwa ngalikoni syonthe indí eúmúisya kúvika múminúkilyoni. E na vinya mbee wa kúkilya vinya kwondú wa Yesú Klísto, na ti ati ambíliye úkilanyo wa kiklísto kw'oka, indí o naw'o núkúminúkilya úkilanyo, amúsyaitye Yesú, Mwambíliya na Mwianisya wa múikíio witú. Aevelania 12:1-2.

Satani na nguthu yake yonthe vamwe níwilingílite ngoo íla yítikílite akítata one úthei wa kúlika, indí ndatonya. Minenevyo, wendi wa mbesa, veva wa wathe níkúvingúsyá. Vandú va ngiti na ngo, twiona nthenge na íng'oi núndú mavinda maingí nai yíthwikanasya na masýitwa ma míthemba míngí. Indí mwitikili úla úsyá-ísyaa númanyya nai kila múvw'aníleni wayo. O na ethwa yíúka na ísyitwa ya ndini, kana ta múlaika wa kyeni, núndú Ndeto ya Ngai na Veva wa W'o nthini wa ngoo yake nímutongoeasya katí wa w'o w'onthe na nímutethasya kúvathúkanya úthúku na úseo. Vamwe na nyamú nyingi íla syi na ndaimoni syasyo, nútunya kwona múndú akísungía mbee wake akwete kíkombe kya mbinyu kana

VISA WA KENDA.

ũkĩ wa via kw'okoni kwake akimũtata mwitikili na mo-
tanu ma nthĩ ino na kila kitoonasya na mbathi. Indĩ ma-
ũndũ aa onthe matitonya ũndũ kwa mwitikili ũla wivi-
thĩte kwa Ngai akw'ite kwa nĩ na kwa nthĩ. Mekaa kũ-
mũthengeangĩsya kwa Ngai. Mũndũ ũla ũngi emũtonya
na ũvyũ. Ũneeni mũthũku, nzuku, kivũthya na motĩsyo
ma alei, na mavinda mangĩ makikwa nĩ ala metalaa ta
etikili, niũtonya ngoo yake. Indĩ, nĩwikiakĩasya mwene
na ndeto sya Yesũ, ũla waisye, "Mwĩ aathime inyw'ĩ yĩla

andũ meũmũkaya, na kũmũthinya, na kũmũneenea kila ũndũ ũthũku wa ũvũngũ, kwondũ wakwa. Tanai, na ithiwai na mũyo mũnene: nikwĩthiwa ituvi yenyu nĩ inene ituni." Mathayo 5:11-12.

Naĩ, Mwii (ũla nĩw'o MWENE), na ıla ndevili nime-ũtata ũndũ matonya kũveta mwĩtikili wendonĩ wa Ngai. Indĩ e na ũnyau w'onthe nũtonya kwasya: "Nũũ ũla wĩtũvathanasya na wendo wa Klisto? Nĩ monyamao, kana woo, kana thina, kana yũa, kana ndwikiwa, kana mũsyo, kana ũvyũ? Aiee, maũndũnĩ asu onthe nĩtũkĩlya vinya mũno kwondũ wa ũla watwendie." Alomi 8:35-39. Amĩnĩte kwĩkĩa mũio yonthe ya kaũ ya Ngai nũtonya kũũngama mũthenyanĩ mwathe na kwondũ wa ũtonyi wa Veva Mu:heu nũkilasya vinya mwii na matatwa ala angĩ. Nũmanya kana Klisto akĩkala thayũ nthĩnĩ wa ngoo yake e vinya mwingĩ kũkĩla ıla ndevili na nguthu yake, nũndũ ũla wĩ nthĩnĩ waitũ (Klisto), e vinya kũvita ũla wĩ kũũ nthĩ, ıla ndevili. Yesũ niwakĩlilye vinya ıla ndevili o na naĩ o na kĩkw'ũ, na kwondũ wake nĩtũtwĩkĩthĩtw'e ene vinya mbee wa akĩlya na nĩtũtonya kũkĩlya vinya na kwosa ngovia ya ũtheu mũtisu.

Ndata, nayo nĩ ngelekanyo ya wasyũ wake wa ngoo, nĩ nthu na kũtisatisa. Ngoo yake yusie mũkĩĩo na Veva Mũtheu. Mũlaĩka wa Ngai iũlũ wake emũlilikanya mawatho manene ma vata ala mathĩwe ala makĩlasya vinya na kũmĩsya kũvika mũminũkĩlyonĩ. Ūvuanyo 2:7, 11, 17, 26. Ūvuanyo 3:5,13,21.

Mũvuko ũũ wa mbesa mũvingũe wĩonanya kana ti ngoo yake yoka ıla inenganĩtwe kwa Ngai, indĩ o na mbesa na syonthe ıla wĩ nasyo ninenganĩtwe kwa Ngai. Vandũ va kwananga syĩndũ ıla wonaa maũtanunĩ ma naĩ nũthasya nya, na kũnenga Ngai kĩlungu kya ikũmi kya syĩndũ ıla wonaa, o vamwe na kumya nthembo sya ngoo ya kwenda sya kũtetheesya o kũla ũtonya. Kwa kila nzĩa atethasya wĩa na mbesa syake kwa ndaĩa ya Ngai, o ta ilondu yĩla yĩnenganae w'ĩa wayo kwa mwene wayo. Mũio wa mĩkate na makũyũ wĩonanya kana ekalasya thayũ wake kati wa ũtheu na kwĩsiĩia. Ndatw'ikĩthasya vĩa na ũkĩ syĩthĩwe syĩ liu wake, o na ndevukasya mwene akĩya nthakame, o na nyamũ ıla ngw'u. Ndatanyũkaa

kana kúnyw'a mbakī nūndū nūlilikanaa kana mwīi wake nī wa kwikalw'a wī mūtheu ta ikalū ya Ngai. Ngoo yake nītw'ikite nyūmba ya kúvoyea, indī, o naw'o ndaekaa kúenda úthaithinī nyūmbanī ya úthaithīa mavinda onthe o na mīthenya ī na mwikalīle mwaū wa matu. Niwendete mboya e katī wa nyūmba ya úthaithīa kana e o kasūmbanī kake ka nthīnī. Nīwūmbanasya na kīthito nyūmba yake kīla mūthenya nī kana mavoye nūndū nīwisī vate mboya mwitīkīli ndatonya kwikala thayū o tondū ikūyū yītatonya kwikala thayū yīte kīw'ūnī. Ivuku yīla ivuūe yīonanya kana Mbivīlia, (Ndeto ya Ngai), nī ivuku ivuūe kwake yīla úsoma na kūyīnza mūno e na kīthito. Nīyo taa ya maūū make, úvanga wa kūkīlya īla ndevīli vīnya, mūkate wa kīveva wa kīla mūthenya úla úthasya ngoo yake na nī manzī ma kūlaukya waūnī wake. Ivīnda na ivīnda nūthambaa manzīnī ma ndeto ya Ngai na kūmitw'īkīthya ta kīsīsyo vala wīsīasya akeyona mwene kī ūndū ūilyī.

Niwēndaa kūkua ngelanyo, īla imūlīlikanasya kana wa mwene nīwambiwe vamwe na Klīsto na nūthayūūkīte ethīwe na thayū mweū, na kwondū wa ūu nūnūūmantha maūndū ala me īlūlū, maūndū ma tene na tene, maūndū ala matonekaa nī metho ma mwīi. Nīwīyūmbanītye kūkomana na Ngai, na ailyī ta mūtī ūla ūvandītwe ūtee wa manzī ūla ūsyaa ūsyao waw'o ivīnda yaw'o, ta ūvonge ūla ūsyaaa ūsyao mwingī wa ūla mūsavīvū wa w'o. Wendo mwianīu wa Ngai nīwusūite ngoo yake na kwondū wa ūu ndakīaa kīkw'ū. Savulī 1:1-3. Yoana 15:1-14. 1 Yoana 4:18-21.

VISA WA IKŪMI.

Yesū nīwaisye: "Nīnyīe úthayūūkyo, na nīnyīe thayū: ūla ūmbītīkilaa, o na ethwa nūnūūkw'a, akeethīwa na thayū; na o ūla wī na thayū na ūmbītīkilaa ndakakw'a o na indīi." Yoana 11:25-26. "Ūla wīw'aa ndeto yakwa, na ūmwītīkilaa ūla wandūmie, e na thayū ūtathela, na ndakalīka ūsililonī; indī nūvītīte kuma kīkw'ūnī na kūlīka thayūnī." Yoana 5:24. Kwa mwītīkīli kīkw'ū kītīetae w'īa, nūndū kīkw'ū nīkīmeletw'e katī wa kūkīlw'a vīnya. "Kūīva, kīkw'ū, kūkīlya vīnya kwaku? Ūīva, kīkw'ū, ūmoa waku? Indī mūvea nīwīthīwe kwa Ngai, ūla ūtū-

VISA WA IKŪMI.

nengae kŭkilya kwondŭ wa Mwĩaii waitŭ Yesŭ Klisto.”
1 Akolintho 15:54-57.

Mŭndŭ ũla wikalĩtye thayŭ wake kwondŭ wa Ngai ndakĩaa kikw’ũ. Ivinda yake ya kuma kũu nthĩ yavika, akaenda na ũtanu mŭsyĩnĩ mwailu wake wa tene na tene. Mŭtŭmwa Vaulo niwaisye, “Ni na mea ma kũthi nĩthiwe vamwe na Klisto, nŭndŭ ũu nĩ ũseo mŭno mbee.” Avilivi 1:23. Mwitikili ekalaa na mea ma kwenda kwona ũthyũ wa Yesŭ ũla wakw’ie nŭndŭ wake ngelanyonĩ na ũmwovoye na nthakame yake mwene. Veva Mŭtheu nŭkŭmŭlili-

kanya ndeto sya Yesū ila waneenie, “Ngoo syenyu itikaũ-
 ũye: mũikĩiei Ngai, na mũĩndikĩia nyie. Nthĩnĩ wa nyũ-
 mba ya Asa kwĩ mawĩkalo maingĩ: ngooka ingĩ, na nga-
 mwosa inyw’i mwĩthiwe kwakwa; nĩ kana vala nĩ, nenyu
 mwĩthiwe vo. Yoana 14:1-14. “Maũndũ ala itho yĩtaamona,
 na kũtũ kũtaamew’a na ala mataalika ngoonĩ ya mũndũ,
 maũndũ o na m̄eva ala Ngai wamaseũvĩsyē ala mamwe-
 ndaa.” 1 Akolintho 2:9. Kũtĩĩ kĩthyomo kũũ iũlũ wa
 nthi kila kĩtonya kũwetekya nesa na kũvuanya ũtheu wa
 mawĩkalo ma itunĩ ala maseũvĩw’e ala makĩlaŷya vinya
 vaa nthi na mamwĩtikilaa Yesũ Klĩsto.

Visanĩ ũũ wa ikũmĩ nĩtũkũlilikanwa ũvoo wa kũthĩ
 mũsyĩnĩ wa mwĩtikili wa w’o nthĩnĩ wa Klĩsto. Vandũ
 va mavĩndĩ ma mwĩĩ ala ma kũtĩsya, namo nĩ kikw’ũ,
 mũlaĩka wa Ngai nũnũkwoneka. Nĩweteēle ose veva ũla
 ũtalĩlwe ũlũngalu aũtwae kwa Ngai. Kyuu na veva ni-
 taanaw’a na mwĩĩ ũũ ũkwatawa nĩ kikw’ũ na kũtwawa
 kĩthũnĩ kya ũla i kyuu kĩtwĩe kyendete, ũla nũndũ wake
 na kwondũ wake wekalile thayũ na akw’a e kũũ nthĩ.
 Kũthokw’a na ndaĩa nĩkũmweteēle mbee wa Ngai nũndũ
 Mwĩaĩi wake akamwĩa, “Nĩwikĩte nesa, ngombo nzeo na
 ĩla yĩ na kĩthito: lika ũtanunĩ wa vwana waku.” Ma-
 thayo 25:21. Satani nde na ũkũmũ iũlũ wake ingĩ nũndũ
 methonĩ ma Yeova kĩ vata mũno kikw’ũ kya atheu make.
 Savuli 116:15. “Na neew’a wasya ũkyuma itunĩ ũiasya,
 Andika, Nĩ aathime akw’u ala makusaa nthĩnĩ wa Mwĩaĩi
 kuma yu: ĩĩ, easya ũũ Veva, kana mathũmũie mawĩa moo
 maito; nũndũ mawĩa moo nĩmaatĩanie nao.” ũvuanyo
 14:13.

We mũsomi wa ivuku yĩi, Ngai nakũtethye ũmũnenge
 Yesũ ngoo yaku, nũndũ easya, “Mwana wakwa, Mwĩĩtũ
 wakwa, nenga ngoo yaku.” Nũkũnenga ngoo nthēu na
 kũkwĩkĩa veva wa w’o nthĩnĩ waku. Ndũketĩkĩle ngoo
 yaku ngengani ikwathũkye ũtee ũkĩatĩia mawendi ma-
 thũku mayo, nũndũ ũla ũkĩĩaa ngoo yake mwene nĩ ndĩa.
 Nthimo 28:26. ĩndĩ ũla ũendaa na ũĩ akatangĩiwa. Tia
 naĩ syaku na lũmanya na ũlũngalu, nũndũ ituvi ya naĩ
 nĩ kikw’ũ, ĩndĩ mũthĩnzĩo wa Ngai nĩ thayũ wa tene na
 tene nthĩnĩ wa Yesũ Klĩsto.

Naku ūla ūminite kŭnengane thayŭ waku kwa Ngai, lŭlŭmila na ūlŭmu ndetonŭ sya w'o, wŭ na mŭikŭiŭo na wendo ila syŭ nthinŭ wa Klisto Yesŭ, nŭndŭ nŭwisi ūla wŭtikŭlite na nŭwisi kŭ kana nŭtonya kŭkŭsŭvia kila wiite kwake kati wa mŭthenya ūsŭ. Iyakei ene mŭikŭionŭ ūla mŭtheu mŭno, voyai kati wa Veva Mŭtheu, iyikalyei wendonŭ wa Ngai, mŭmwetele Yesŭ, Mwambililya na Mwianisya wa mŭikŭiŭo witŭ, Musumbŭ wa asumbŭ ūla wŭkite na mitŭkŭi.

Na indŭ kwa ūla ūtonya kŭmŭsŭvia mŭikalulutike, na kŭmwia mbee wa ūtheu wake mŭtisu mŭte na ūndŭ ūtaile na mwŭ na ūtanu mŭthonoku, we nŭwe Ngai weka Mŭtangŭii waitŭ, kwake kwŭthiwe ndaia, na ūnene, na ūtonyi, na ūkŭmŭ, mbee wa tene w'onthe, na yu, na kŭvika tene na tene. Amenŭ. Yuta 24-25.

“Vandŭ vau nŭ vaseo mŭno
Vala Yesŭ na Ngai matŭaa;
Ethwa twimwitikila Yesŭ
Tukavika itina kwake.

Indŭ twalekya ūndŭ w'onthe
Ūla ūtamwendeesya Yesŭ;
Tŭkanengwa maŭndŭ make
Ala matanyamaasya ta nai.

Ūi, Yesŭ waitŭ,
Ūtŭtethye tŭvike kwaku;
Ūi, Yesŭ, Mŭtangŭii,
Twikŭvoya tŭtŭe kwaku.”

COPYRIGHT
ISBN 0 - 947052 - 20 - 8

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, tablettes, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialetos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

info@angp.co.za

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de litterature evangelique finacee de dons

Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)